

Stockholm 2011-05-11

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian - Barns rätt till vård och sociala insatser stärks (Ds 2011:5)

Sveriges Psykologförbund har erhållit ovan rubricerade promemoria på remiss och lämnar här följande yttrande.

Förbundet tillstyrker förslaget i sin helhet. Det har länge funnits behov av lagstiftning som möjliggör att barn i behov av psykologisk behandling och utredning kan få detta trots att en vårdnadshavare motsätter sig insatsen. Barnens rätt till vård, i de fall som tas upp i promemorian, måste tillgodoses och det är inte acceptabelt att ett barn vägras nödvändig vård på grund av att en vårdnadshavare inte samtycker.

Psykologisk eller psykiatrisk utredning eller behandling.

Enligt förslaget ska psykologisk eller psykiatrisk utredning eller behandling få ges till barnet om det krävs med hänsyn till barnets bästa trots att endast en av vårdnadshavarna har samtyckt till det. Att man i förslaget har gjort en klar uppdelning mellan psykologiska och psykiatrisk insatser anser förbundet är mycket positivt.

Enligt promemorian bör en inskränkning av den ene vårdnadshavarens beslutanderätt endast göras på områden där det finns ett särskilt behov. Förbundet delar uppfattningen att det finns ett särskilt behov när det gäller den del av hälso- och sjukvården som gäller utredning och behandling inom området psykologi och psykiatri och då särskilt de fall där det finns misstankar om våld i familjen eller när ett barn mår dåligt med anledning av föräldrarnas vårdnadstvist och behöver stöd och hjälp. Förutom dessa fall vill förbundet också särskilt uppmärksamma de situationer där ena vårdnadshavaren motsätter sig psykologutredning för att fastställa om barnet har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller begåvningshandikapp. För att barn ska få tillgång till rätt insatser och stöd är det nödvändigt att dessa utredningar kommer tillstånd trots att ena föräldern motsätter sig detta.

Enligt förslaget ska socialnämnden pröva om insatser i form av psykologisk utredning och behandling krävs med hänsyn till barnets bästa. Förbundet har inget att invända mot att socialnämnden ges dessa befogenheter. Förbundet vill dock understryka vikten av att nämnden baserar sin bedömning och inhämtar yttrande från den psykolog som har vårdkontakten med barnet och som är mest lämplig att kunna bedöma barnets behov av psykologiska insatser d.v.s. psykologisk utredning eller behandling.

Insatser enligt LSS

Enligt förslaget ska också vissa insatser enligt socialtjänstlagen och LSS ska kunna ges trots att en vårdnadshavare motsätter sig dessa. LSS-insatser är av största vikt för en bra livssituation för barn med funktionsnedsättning och ett barn ska inte bli berövade sådana nödvändiga insatser på grund av att vårdnadshavarna inte är överens. LSS-insatser i form av avlastning kan vara helt avgörande för att en boendeförälder ska orka med vardagen. I de fall föräldrarna är skilda och barnet enbart eller till största delen bor hos en av vårdnadshavarna, är det inte tillfredsställande att den andre föräldern kan sätta stopp för avlastning. Det missgynnar barnet starkt i längden om inte boendeföräldern får den avlastning den behöver och har rätt till.

Lars Ahlin
Förbundsordförande

Camilla Damell
Förbundsjurist